

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

17.1.2011

B7-0055/2011

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos-
Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai
pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl prezidento rinkimų Baltarusijoje

**Helmut Scholz, Rui Tavares, Marisa Matias, Marie-Christine Vergiat,
Cornelia Ernst**
GUE/NGL frakcijos vardu

RE\853980LT.doc

PE455.883v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl prezidento rinkimų Baltarusijoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro ir ESBO parlamentinės asamblėjos 2010 m. gruodžio 20 d. pareiškimą dėl 2010 m. gruodžio 19 d. Baltarusijoje įvykusių prezidento rinkimų preliminarių rezultatų ir išvadų,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Baltarusijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ESBO nusiuntė 452 tarptautinius stebėtojus iš 44 valstybių, įskaitant 63 ESBO parlamentinės asamblėjos narius,
- B. kadangi ESBO rinkimų stebėjimo misija padarė išvadą, kad Baltarusija dar turi daug nuveikti, kol bus įgyvendinti jos ESBO priimti įsipareigojimai, nors buvo atlikti tam tikri konkretūs patobulinimai; kadangi bendras balsavimo procesas įvertintas gerai, tačiau skaičiuojant balsus jis labai pablogėjo ir buvo trukdoma veiksmams, kuriais siekta jį pagerinti; kadangi skaičiavimas didžia dalimi vyko neskaidriai, dažniausiai tyliai ir tai sumažino jo patikimumą; kadangi daugeliu atvejų stebėtojų veikla buvo varžoma ir jiems nebuvo sudarytos tikros galimybės stebėti balsavimą; kadangi kai kuriais atvejais Teritorinę balsavimo komisiją pasiekė kitokie balsavimo rezultatų skaičiai, negu tie, kurie buvo užfiksuoti balsavimo punktų protokoluose,
- C. kadangi per rinkimus būta smurto proveržių, užgniaužta demonstracija ir areštuoti apytiksliai 703 žmonės, tarp kurių – septyni iš devynių kandidatų į prezidentus ir žurnalistai; kadangi daugelis sulaikytųjų paleisti į laisvę po to, kai jie atliko trumpas administracines bausmes; kadangi esama pranešimų apie blogą elgesį su demonstracijų dalyviais ir sulaikytais žmonėmis;
- D. kadangi 27 asmenys, įskaitant kandidatus į prezidentus ir žurnalistus, apkaltinti masinės netvarkos organizavimu, dėl kurio jiems gali būti paskirta iki 15 metų laisvės atėmimo bausmė;
- E. kadangi esama pranešimų, jog kaliniams nesuteikiama medicininė priežiūra, kad jų advokatams grasinama panaikinti jų darbo leidimus, kad kalinių artimiesiems neleidžiama jų lankyti;
- F. kadangi esama pranešimų apie opozicijos partijų, žmogaus teisių organizacijų ir nevalstybinės žiniasklaidos represijas; kadangi naujausi pokyčiai rodo, kad dėl politinių priežasčių persekiojama politinė opozicija;
1. labai apgailestauja, kad Baltarusijos valdžios institucijos nevykdo savo įsipareigojimų užtikrinti sąžiningus ir skaidrius prezidento rinkimus; pabrėžia, kad dėl neskaidrios balsų skaičiavimo procedūros kyla abejonių dėl rinkimų rezultatų teisėtumo;

2. smerkia smurtą ir 2010 m. gruodžio 19 d. vykusios demonstracijos užgniaužimą bei opozicijos lyderių, jų rėmėjų ir žurnalistų masinius areštus;
3. laikosi nuomonės, kad Baltarusijai reikalingas viešas nacionalinis dialogas su visomis politinėmis jėgomis dėl valstybės ateities ir demokratinų reformų, į kurį būtų nesikišama iš šalies; ragina Baltarusijos kaimynes, ES ir jos valstybes nares bei Rusiją gerbti šios šalies suverenumą ir jos piliečių teisę priimti sprendimus dėl jos raidos;
4. primena Baltarusijos valdžios institucijoms, kad siekiant, jog bet kokia demokratinė valstybė tinkamai veiktų, lemiamą svarbą turi demokratinų politinių partijų laisvi politiniai veiksmai ir stipri, nepriklausoma bei gyvybinga pilietinė visuomenė; taigi ragina Baltarusijos valdžios institucijas užtikrinti politinių ir socialinių žmogaus teisių vienovę, ypač šiuo metu užtikrinti visų Baltarusijos piliečių, taip pat nevyriausybinų organizacijų ir visų demokratinų partijų demokratines laisves ir politines teises;
5. išreiškia savo ketinimą tęsti ir stiprinti santykius su savo Baltarusijoje esančiais partneriais; ragina Baltarusijos valdžios institucijas ne trukdyti stiprinti ES ir Baltarusijos pilietinės visuomenės santykius, bet šį stiprinimą remti; pabrėžia, kad tai – pagrindinė sąlyga siekiant plėtoti gerus ES ir Baltarusijos kaimyninius santykius;
6. ragina Baltarusijos valdžios institucijas nedelsiant nutraukti baudžiamąją bylą, iškeltą 2010 m. gruodžio 19 d. vykusios taikios demonstracijos rengėjams ir dalyviams, ir paleisti visus politinius kalinius;
7. ragina atlikti nepriklausomą ir skaidrų aplinkybių, kuriomis 2010 m. gruodžio 19 d. buvo užgniaužta demonstracija, tyrimą ir taikyti tinkamas priemones už smurtą ir žmogaus teisių pažeidimus atsakingiems asmenims;
8. ragina Baltarusijos valdžios institucijas užtikrinti žodžio ir žiniasklaidos laisvę ir nutraukti nevalstybinės žiniasklaidos represijas;
9. pabrėžia, kad ES vykdoma politika Baltarusijos atžvilgiu yra nesėkminga ir kad ji prisidėjo prie naujausių įvykių, taip pat mano, kad iš naujo pradėtas atviras ir kritinis politinis dialogas su Baltarusijos vyriausybe ir parlamentu būtų geriausias būdas remti šios šalies demokratines reformas; dar kartą pakartoja, jog laikosi nuomonės, kad Baltarusijos atstovai neturėtų būti pašalinti iš bendradarbiavimo struktūrų, tokių kaip Rytų partnerystė ir EURONEST parlamentinė asamblėja, tačiau, kad šie forumai turėtų būti naudojami siekiant palaikyti dialogą visais ginčytiniais klausimais;
10. palaiko Komisijos atsisakymą reaguoti į naujausius įvykius atskiriant Baltarusijos piliečius ir Komisijos ketinimą pradėti vizų išdavimo sistemos supaprastinamo procesą siekiant skatinti pilietinės visuomenės ryšius, ypač studentų mainus;
11. laikosi nuomonės, kad ES ir Rusijos, kaip kaimyninėms valstybėms įtaką darančių šalių, skirtingos politinės kryptys trukdo vystymuisi Baltarusijoje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton su analogiškas pareigas Rusijoje einančiu asmeniu aptarti bendradarbiavimo metodą, kuris būtų taikomas bendros kaimynystės šalims, įskaitant Baltarusiją;

12. ragina Tarybą ir Komisiją persvarstyti santykius su Baltarusija, įskaitant ekonominius santykius ir finansinę paramą, siekiant nutraukti šios valstybės pavaldumą vienpusiams ES interesams energijos tiekimo srityje;
13. prašo Europos Parlamento pirmininką, kaip pasiūlė 2011 m. sausio 13 d. susirinkusi Pirmininkų sueiga, nuvykti į Baltarusiją su įgaliojimu paruošti dirvą išsamiam ir visa apimančiam dialogui visais dalyviu dominančiais klausimais su Baltarusijos valdžios institucijomis, įskaitant Baltarusijos parlamento narius ir Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovus, ir pabrėžti Europos Parlamento prašymą nedelsiant į laisvę paleisti visus kalinius, kurie nelaisvėje laikomi dėl 2010 m. gruodžio 19 d. demonstracijos, taip pat pabrėžti, kad šis veiksmas yra išankstinė bet kokių tolesnių veiksmų, susijusių su būsima ES ir Baltarusijos santykiais, sąlyga;
14. ragina Baltarusiją prisidėti normalizuojant jos santykius su ES ir jos kitomis kaimynėmis bei imtis tinkamų priemonių siekiant sumažinti šalies atsiskyrimą; laikosi nuomonės, kad nedelsiamas politinių kalinių paleidimas, leidimas vėl atidaryti ESBO biurą Minske ir Europos Parlamento delegacijos priėmimas būtų svarbūs žingsniai šia kryptimi;
15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Baltarusijos parlamentui ir valdžios institucijoms, valstybėms narėms, Komisijai, Tarybai ir ESBO parlamentinei asamblėjai.